

Előfizetési díj:
 Pesten vagy Pécsen háza küldve:
 egész évre 5 ft., félre 2 ft. 50 kr.
 ügyfél évre 1 ft. 25 kr.
 Egyes szám 10 kr.
 Megjelenik minden szombaton.
 Egyes számok kaphatók Weidinger N.
 könyvker. (Sződényi-tér.)

PÉCSI FIGYELŐ.

Hirdetések ára:
 Egy öt hasábos pelit sor egyezri
 megjelenéséért 6 kr., 3-szori 5 kr.,
 10-szerért 4 kr. üzemelő. — Minden
 hirdetés után 30 kr. bélyegző üze-
 tendő. A nyitól 1 pelit sora 10 kr.
 A hirdelési díj előre üzemelő.

SZERKESZTŐI IRODA:
 Ó-pósta-utca 16-ik szám.
 Kéziratok vissza nem küldetnek.

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, a hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők.
 Előfizetheti helyben: a kiadóhivatalban, Blauhorn Antal úr a városbáz épületben, Lill János úr a budai külvárosban,
 Böhm C. F. úr a szigeti külvárosban lévő kereskedésében, valamint a vidéken minden postahivatalnál.

KIADÓ HIVATAL:
 János-utca 8-ik szám.

Pünkösöd.

Egy rövid huszonnégyóra még s ránk virrad a kereszténység legmagasztosabb ünnepe: a pünkösödnek hajnala!

Miért tartjuk mi, miért mondjuk mi a pünkösödöt a kereszténység legmagasztosabb ünnepe? Azért, mert ez az ünnep, arra emlékezteti a hívőket, hogy az ember akkor sincs elhagyatva, az élet sívár tengerén, akkor sem küzd egyedül, amidőn mindenki elhagyta, amidőn kiesett kezéből az evező lapát, amidőn felborult a csónaka.

Az istenember lángeszéről, végzetlen szeretetéről, jószágáról, mi sem tanuskodhatik oly fényesen, mint ez ünnep s a tan, mely ez ünnep alapját képezi.

Nagyon sokan kétkedőleg rázzák a fejüket, avagy mosolyognak, amidőn az erkölcs törvényei között rábukkannak arra a tételre, a mely azt mondja, hogy a Szent-Lélek ellen elkövetett bűn, a legnagyobb bűn, amelyet meg nem bocsát se föld, se ég!

A kétkedés pedig itt ép oly kevésbé van helyén, mint a mosoly.

Az ember megátkozza születését, megtagadja a teremtőjét, az ember lemond üdvéről, hátat fordít a Megváltójának, de még mindig ember, még mindig megmenthető, még mindig van jövője, addig, amíg le nem mond fen tartójáról: a Szent-Lélekről, amíg el nem távozik tőle a vigasztalók vizsgálója!

Hogy is volt csak a Krisztus utáni időnek harminczharmadik évében? A halottaiból feltámadott mester örök bücsüt vón tanítványaitól s atyjához a mennybe ment.

Bánatteljesen s remegve tanácskozott a hívők kis csapatja, hogy mi tőlük legyen most, amidőn nincs, aki bátorságot öntsön a szíveikbe.

A megváltó elment, — az ígért vizsgáló nem jön: az ellenség sok és hatalmas; a barátok száma csekély s egytől egyik szegény.

Hol itt a pont, amelyből kimozdithassák az anyagi és szellemi zsarnokság sötét hegyeit, hol a talaj, ame-

lyen megvethesse erőteljes lábát a szabadság?

A szív, hívő, de nincs jövő! Lemondás az ember sorsa csak és nem más!

De im, mi az? Susogás támad, a megdermedt vér mozgásba jő, a kebel felmelegszik, az érzelme szárnyakat kap, az ajk megnyílik, az egyszerű halász, a nép agg fia, Péter szónokká lesz, a lelkesítő szó kiröppen, az önfentartás ösztöne sarkal; sejtí, érzi mindenki, hogy itt a vigasztaló!

A lét horgonya meg van találva, a lélek tette buzdit, a nyelv tüze ragad, a félnék emberből vakmerő hős lesz és — a győzelem biztos, a kereszténység diadalt arat.

Hogy is van csak ma, a Krisztus utáni időnek ezernyolczszáznyolczvanhatodik évében?

Ép úgy, mint az első évezred elején!

A halottaiból feltámadt „függetlenség” eszme zászlóvivője örök bücsüt vón töltünk.

Bánatteljesen s a nemzet szabadságáért, léteért remegve tanácskozunk, hogy mitévők legyünk most, amidőn régi ellenségeink, önállóságunknak keresztire feszítői, szabadságunknak sirtásói, elbizakodván, hogy „a mester, ha fel is támadt, de elhagyta hiveit s oda költözött, a honnan még a tüzes szekéren járó Illés próféta sem tért vissza, — ismét vérszemet kaptak; most, amidőn nincs a nemzetnek Kosuthja, nincs oly államférfia, a ki alkotni merjen merészet és nagyot, aki felrázza közönyéből a nemzet többségét, aki kiragadja az önérdék posztványából a haza fiait!

És mind ezen szomorú tényekkel szemben ami számunk is csekély s ami népünk is szegény!

Lemondjunk a jövőről; vessük oda évszázados ellenségeinket azt, ami legszentebb, amiért őseink vértann halált haltak; vessük oda a megváltó eszmét: a nemzet függetlenségét! Áldozzuk fel azt az erőt, amelylyel e hazát szerettük s egy évezreden át megvédtük: a magyar önálló hadsereget. Mondjunk le a saját keresztnyíunk élvezeti jogáról? Dolgozzunk

estétől reggelig a szomszédnak s még köszönjük meg, hogy zsirunkat, húsrunkat kegyeskedik enni?

Oh nem, nem! Hitünk ne legyen gyöngébb, önfentartási ösztöntünk ne legyen gyávább, mint azoké az egyszerű embereké volt, a kik Krisztust meghalni, feltámadni s mennybe menni látták.

Csak tanácskozunk tovább, a kor szellemének susogását már halljuk ismét, a magyar nemzet vigasztalója nem fog elmaradni; az eszmének diadalt kell aratnia!

Csak tanácskozunk tovább! Tanácskozunk mindaddig, míg a tüzes nyelvektől az egész nemzet szive felmelegszik, a míg a közöny s az önérdék lánczait összetöri és a fejéhez veri azoknak, kik ősi erényeiből teljesen ki akarják vetköztetni; tanácskozunk addig, a míg nekünk is lesz Péterünk, a ki a nemzeti lelkesedés, a haza- és a királyszeretet összhangzó szavát megérteti azoknak is, a kikben ez szavak megértésére nincs eddig se ész, se érzelm.

A magyar nemzet „pünkösdje” el nem maradhat!

Brankovics György.

A Janszky-ügy.

A döntő körök hangulatáról nem a legkedvezőbb hírek keringenek kormányparti körökben. E hírek nyoma meglátszik Tiszának és bizalmasainak arcán. Azt se tudják, hogy hányadán állanak; csak azt érzik, hogy a monarchia politikájára irányadó katonai befolyás szele hidegen fúj a budai kormányzati palota felé.

Még a legridegebb kormánypartiak nyugalmát is felzavarta az a bánásmód, melyben Tiszát a Janszky-ügyben felülről részesítették. A felhívatalosak ugyan igyekeztek mindenféle verziókat által gyöngíteni azt a semmibe vevést, melylyel a magyar alkotmányos és felelős miniszterrel elbántak, de már e magyarázatok is oly furesk és lézágosak, hogy a legegyszerűbb ember is belátja simitgatási és palástgatási czélzatukat.

Egyike e magyarázatoknak, hogy

Janszky azért jelent meg Pécsen, mert dandárának itt állomásozó ezrede tisztikarát felülvizsgálatra hívta össze, s miután Bécsben a kért három havi szabadságidőt még meg nem kapta, kötelességének ismerte a bizottságban elnökölni.

Ennél a magyarázatnál ügyetlenebbet ki nem gondolhattak volna. Ez minden burkolás dacára elég érthető elismerése annak, hogy Janszkyt felsőbb katonai helyről utasították, hogy teljesítse az aktív szolgálatot. Így akarták meghazudtolni Tiszát, ki elégtételről, a felsőbb katonai körökkel való megegyezésről és Janszky szabadságoltatásáról beszélt a klubban. Így akarták egyúttal elérni, hogy a régi szellemű tisztikarnak elégtétel adassék a tüntetésekkel és parlamenttel szemben.

Igen, de a pécsi fogadtatás, majd a budapesti tüntetések megmutatták, hogy felülről sem lehet a tüzzel oly könnyedén játszani, ha mindjárt Tiszát magát lehet is a sértő komédia és gunyos eljárás szereplőjévé tenni. Mert hogy Tisza az elbocsátással határos játék tárgyává lett, az többé a nagy közönség előtt sem titok, mennyivel inkább nem az saját pártja előtt, a hol a játék részleteit jól ismerik.

A beavatottak tudják, hogy Tisza azon szent meggyőződéssel tért vissza Bécsből, hogy Janszkyt elment szabadságra. Épen a klubban volt, midőn a Pester Lloyd szerkesztőségéből átvitték a sürgönyt, mely Pécsről tudatta, hogy Janszky itt van. A táviratot azért vitték Tiszához, mert Falk maga se hitte Tisza információja után, hogy az megtörténhessen. Tisza a sürgöny elolvasása után is tagadta, hogy Janszky Pécsen volna. Mégis bizonyosság okáért és hogy annál biztosabban dokumentálhassa mennyire tévedés van a sürgönyben, báró Orczynek táviratoztatott, hogy hol van Janszky, mi történt Janszkyval? B. Orczytől sokáig vártott magára a felelet. Tisza haza is ment. Egyik képviselő azonban azt tanácsolta, hogy a pécsi sürgönyre vonatkozólag fölösleges Bécsben szerezni bizonyosságot. A pécsi polgármester vagy főispán, ha Janszkyt csak

ugyan itt van, majd sürgönyöznek, ha nincs akkor is.

Időközben b. Orczy megküldte táviratát Budapestre, s abban mind a király személye körüli miniszter befo-lyására, mind a Tiszával játszott komédiára jellemzőleg azt izente, hogy Janszky szabadságon van Badenben. De meg ment ám a sürgöny Pécsről is, mely teljes hitelességgel tudatta, hogy Janszky itt van.

Itt kezdődött aztán Tiszának és pártjának habozása és fuldoklása. Minisztertanács tartatott. Pártja elégedetlenkedett és forrongot. Felülrosszabbnál rosszabb hírek érkeztek. Nemcsak a tüntetések elnyomását követelték, hanem azoknak elítélését, Albrecht főhercegnek, Janszkynek és a hadsereg egysége és császári volta iránt való elégtételadást a parlament színe előtt.

E követelésekre Tisza a hatalomhoz való ragaszkodás vonaglásában ingadozásból ingadozásba, habozásból habozásba esett. Még az ellenzékietek is körül szarnyaláltak, hogy ne interpelláljanak, nehogy Tisza Kálmán, mig tisztázza a döntő körökkel a nyílt bizalmatlansági helyzetet, a szoldateszkai szellem felé engesztelőleg haladjon és a parlament többségét a szokott kényszerhelyzetekbe hozza.

Innen volt az, hogy a budapesti függetlenségi kör azt határozta, hogy rem interpellál a Janszky ügyben, azaz nem ad módot Tiszának a visszavonulásra.

Ez a helyzet, mely Tiszára nézve a legkínosabb, a minőket miniszterkedése alatt átél, ma sem fordult jobbra. Nem elégedtek meg fent azzal, hogy Tisza ostromállapotba se illő erőszakkal, kezét vérbe mártva, bizonyígtatta hűségét és erélyét. Ott többet követelnek.

Egyenes megalázódást, mindenek desauválását, az osztrák császári szellem parlamenti ünnepeletését. Tiszának már régen lemondással kellett volna az inzultusokkal rászórt kelepceből kivergődni próbálni. Nem tette. Ám lássa következményeit.

TÁRCSA.

A sorshoz.

Üldösz? Ám legyen, ha ép úgy akarod! Előre mondtam: nem törhet meg karod! Intéd bár, hogy legyen helyzetem mostoha; Csüggedni nem fogok, nem csüggedek soha. Történjek akármí, szembe nézek veled. Kezemből fegyverem: hit, remény, szeretet.

Mig bennem vér pezseg, nem, nem bírhatz velem. Használd bár legerősb fegyvered ellenem. Meg nem adom magam, sodorj bár erőnyébe. Minden csapásodnak állok eleibe. Hisz a csapásoknak csak karomat edzed. Erősből nem bukunk: hit, remény, szeretet.

A szírhöz ütheted életem hajóját. Betimóm a lélek, s újra mosolygok rád. — Amig magam valék, mig magamnak éltem; Megtörhetted volna akkor jobban éltem! Akkor nem sokáig küzdöttem vón veled. De most küzdni készlet: hit, remény, szeretet.

Néz csak, hitvesem mily epedve tekint rám. És piciny gyermekem miként simul hozzám. Ném ilyen sok hálkál: életünk — életed. Gyermekem gyűgyögi: ó! a szívem kenyere! S te megörönd engem? arról szó sem lehet! Megvédnék elle sed: hit, remény, szeretet.

Nyílt homlokuk állók ki a vihar elé. S így egy röpke fohászt küldök az Ég felé! — Nem, nem engedhetik azt a magas egek, Hogy én nekéd balsors — talán prédád legyek! — Hogy így egyszerre döntés három élet felett. — Soha! Győzni segít: hit, remény, szeretet.

Tudj meg: ahol a hit, remény és szeretet, Ott van béke, áldás — itt győződn nem lehet, Mert hol béke s áldás: ott van maga Isten. És ahol Ő vagyon: ottan szükségű nincsen. — Így van ez zsarnok sors, ám üldözz! teheted. Fegyverem fennék: hit, remény, szeretet!

Somssich Sándor.

Angolországi utazásom naplója.

— Irta: Id. Koszits Szilárd. —
 (Folytatás.)

Nyolcz óra volt, midőn Brüsszel megérkezünk. Siettünk a Grand Hotel omnibuszához és felpakoltván podgyásznkat, pár percnyi kocsisz után herobogtunk a fényesen kivilágított Hotel udvarába. A Hotel igazgatója megtudván szándékunkat, kijelölte szobáinkat és ezeket elfoglalván, toilettünk fölületes helyreigazítása után le-siettünk az étterembe, hol is egy lehetőség rossz vaesora után Králik Kunczsal a város megtekintésére indultak, én azonban egy tisztességes nátha előfutáraként megjelent tisztességes fejfájás miatt felsiettem szobámba és lefeküdtem.

Igen nyugtalanul töltöt éj után april 2-án reggel 7 órakor felébredve: siettem felöltözökni és reggelizés után Kuncz Jenővel neki indultunk Brüsszel megtekintésére. — Králik már reggel 6 órakor elhagyott bennünket, miután ő Brüsselt már ismerte és direkt Londonba utazott, hogy ott számunkra is lakást biztosítson.

Az első, mit megtekintettünk, a még teljes épségben s fényben feunálló spanyol épületek valának azon korszakból, midőn Belgiumban a spanyolok uralkodtak. Kévs már ezen spanyol házak száma, legalább nekünk többet nem mutattak, de azok, melyeket mutattak, gyönyörűen és gazdagon vannak kívülől kiállítva.

Egy körülbelül akkora téren, mint városunk kis tere, áll a városház. Goth stílusban van építve és bármely impozánsa teszi is az épületet azon száza menő szobor, mely reá alkalmaztatott, mégis van valami oly visszatetsző, melyet indokolni első perczben az ember nem tud, és sokszor, ha nem figyelmeztetik, rá sem jönne. Az épület közepén egy torony magasodik ki, melynek alján a főbejárás van; — a torony az épületet két részre osztja és ezen két kiállakzata oly különböző, hogy nem egy, hanem két külön háznak tetszik, mert még az egyik felén a feutebb említett szobrok alkalmaztattak, a másik fele tisztán csupasz; a kapu, vagyis főbejárás pedig, melynek a torony közepével kellene egyhangzatban lenni, egészen a balrészre hajlik, belülől pedig olyan sötét, szük lépcső jutott Brüsszel város nagyjainak osztályrésztül, hogy két ember alig bír egymás mellett fel vagy lehaladni. Mielezzen hibák akkor észleltettek, midőn már ezen monumentális épület kézen állott. A lelkiismeretes építész ezen vallott kudarez miatt öngyilkossá lón.

A városház bal oldalán egy kis szük utczába vagy 100 ölnyire haladván, egy kereszt-utca által képzett kis négyszögre jutottunk, melynek egyik sarkán áll a híres „maneckes piss.” — Egy kis gyermek ábrázoló kőszobor, mely vizet ereszt. És ez a kis szobor óriási vagyonnal bír, a belga királyi hadseregben ezredesi rangot visel és két érdemkereszttel lón már kitüntetve. Miért? azt nem mondhatom meg, mert a történeti rész kielégítőleg senki sem tudta megmagyarázni; egyik tíz, másik dögihal, harmadik a spanyolok kitzítésének emlékére állította felemelnek lenni. Abban azonban mindenki megegyezett, hogy az a kis szobor képviseli Brüs-

selben a jótékony eszméjét és mindenki, ki végrendeletleg, vagy azon kívül akar jótékonyágot gyakorolni és valamit adományozni: azt a maneckes pissnek hagyja, ki a szegények, ügyefogyottak, nyomorultak, árvaok özvegyek pártfogója.

Innen visszasiutva a városház terére, átmentünk a Rue de st. Madelaínba, mely Brüsselnél büszkesége. Csakugyan kis Párisnak nevezhető, oly utca, oly épületek és pazar fényvel kiállított kirakatok láthatók itt. Áthaladván e hossza utcán, egy nagy tere jutottunk, melynek közepén boullioni Gottfried szobra áll. A szobor bronzból van öntve és szépnék volna nevezhető, ha nem lenne annyira massív. Ló is, ember is képezetet felülmúló erőben s terjedelemben van visszaadva.

E térről balra a királyi palota felé indulva, feltűnt előttem egy nyolcz főtől álló tisztikar és pedig mindegyik más fegyvernemből és mas ruházatban. Volt itt huszár, medvestevő és más csakója gyalog, tüzér, sat. tiszt, de mindegyik a legteljesebb díszben. Kérdésekre, hogy hová mennek és törekednek ezek, azon választ nyertem, mikép ezek a hadi törvényszék tagjai, kik az igazságügyi palotába ülésre sietnek.

En magamban szereneses utat kívánva nekik, folytattuk utunkat a királyi palota felé. Ez egy igen szerény két emeletes palota minden dísz és czífraszék nélkül. És habár a királyi család ott tartózkodott, mégis két, az épület előtt sétáló bakán kívül más katonaság látható nem volt. Csen dőrt, rendőrt még madártávolból sem lehetett látni, sőt a két fel alá sétáló bakának őranyagja is nem a királyi palotában, hanem e mögött, a királyné istállólal szemközti van elhelyezve.

A királyi palotával átellenben fekszik a királyi kert, gyönyörű fasorokkal, bok-

rokkal, virágokkal és sétányokkal. E kert a közönség részére is nyitva áll. E kert végén áll az ideiglenes parlamenti ház, igen szerény épület, miután a parlamenti ház mult évben leégett. A királyi palota mögött pedig van az avval összefüggő kert, melyet a királyi család használ és élvez.

A királyi palotát és helyiségeit körül járván: ismét a boullioni Gottfried szobra mellett elhaladván, az igazságügyi palota felé vettük utunkat. Utközben megéztünk a sanet Szelpice templomot, mely goth stílyben van építve, és melynek üvegfestményei remek munkák képviselnek.

A templomtól nem mesze egy kis parkirozott téren áll gróf Egmund s Thorn szobra, kiket Alba, a híres Spanyol invasio korszakában e téren lefejeztettek. Maga a szobor lehetőleg egyszerű és inkább csak annak nyújtja tanúságot, hogy mily kegyelettel viseltetik a belga nép szabadságáért elvérzett martlyrjai iránt.

E térről öt perc alatt az igazságügyi palota előtt állottunk. E palota mint ilyes Európában egyedüli. Dominálja az egész várost. Régi korinthiai stílyben van építve, és az óriási oszlopok és csarnokok, úgy ezek mennyisége kolosszális hatást gyakorol az emberre. Az épület 23 millióba került. Ritka nemzet, mely igazságügyének emnyit áldozni kész és képes. Felhaladva a fölépésün az előcsarnokba értünk, honnan különböző lépcsőfelek vezetnek az emeletre. Későre haladván már az idő: siettünk a nyilvános tárgyalásokban résztvenni. Három tárgyalásban vehettünk részt. Az első teremben, melybe beléptünk, három bíró állt. A mennyire az előadásból kivethető volt, felebbezési forum előtt állottunk, mely egy házasságtörésből eredt gyilkossági eset felett ítélt. Az, ki beszélt,

